

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/123/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8320201522
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8320201522.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členiek senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o mal. F. V. Y., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, dieťa rodičov: matky V. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, o návrhu otca V. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXX, právne zastúpeného JUDr. Ľubošom Bajužíkom, advokátom, Nám. slobody 2, Humenné, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č. k. 10P/99/2020-27 zo dňa 15.06.2020, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje uznesenie.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, neskôr však doručil súdu zmenu návrhu o úpravu styku s mal. F. V. každý párný víkend v čase od piatku od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod..

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením rozhodol, cit.:

„Súd upravuje styk otca s mal. F. V. Y., nar. XX.XX.XXXX každú párnú sobotu od 10.00 hod. do 16.00 hod., každú párnú nedeľu od 10.00 hod. do 16.00 hod. , každý nepárny utorok a štvrtok v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. tak, že otec si maloletého prevezme od matky v mieste bydliska maloletého a po skočení styku ho odovzdá matke na tom istom mieste.“

3. Rozhodnutie právne zdôvodnil ust. § 325 ods. 1, 2, § 326 ods. 1, § 328 ods. 2, § 329 ods. 1, 2, § 332 ods. 1, § 333 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“), § 2 ods. 1, 2, § 363 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej aj „CMP“).

4. Z obsahu spisu súd zistil, že na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 8P/315/2019 prebieha konanie v právnej veci zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Uznesením Okresného súdu Humenné č. k. 8P/161/2019 zo dňa 02.07.2019 súd zakázal otcovi vycestovať s mal. F. V. mimo územia SR.

5. Súd mal v predmetnej veci preukázané, že maloletý F. V. žije v spoločnej domácnosti s matkou a jej rodičmi. Matka opustila spoločnú domácnosť s otcom v marci 2019 a postupom času dochádza

medzi rodičmi k nezhodám ohľadom stretávania sa syna s otcom, preto je odôvodnený zásah zo strany súdu. Maloletý má právo budovať si vzťah so svojím otcom, čo nemožno dosiahnuť bez primeranej úpravy styku. Súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vychádzal zo skutočností, ktoré boli osvedčené a keďže rodičia neuzavreli dohodu o rozsahu styku maloletého s otcom, bolo potrebné pristúpiť k autoritatívnemu rozhodnutiu dočasnej povahy, ktoré by malo vylúčiť uzurpáciu rodičovských práv jedným z rodičov a tým aj porušovanie najlepšieho záujmu mal. dieťaťa. Súd zohľadnil vek maloletého, jeho prirodzené citové naviazanie na matku, ako aj denný režim dieťaťa veku maloletého. Sledovaný bol účel zachovania citových väzieb medzi maloletým a otcom, s možnosťou jeho ďalšieho budovania. Bez vykonaného dokazovania vo veci samej však nateraz súd nepristúpil k úprave styku s prespatím maloletého u otca. V snahe o dosiahnutie rozumného a pravidelného styku, súd upravil styk osobitne v párnom a nepárnom týždni kalendárneho roka spôsobom uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia.

III. Obsah odvolania matky

6. Proti uzneseniu podala odvolanie matka, nesúhlasiac s nariadenou úpravou styku. Otcovi v styku s maloletým nebránila, stretávali sa pravidelne na verejnom priestranstve, aby tak bolo zabezpečené bezpečie pre syna a nedochádzalo k útokom zo strany otca voči matke. od 16.03.2020 sa situácia na Slovensku zmenila a prejavilo sa to aj v stretávaní s otca s maloletým, pretože stretnutia v S. už prebiehať nemohli. Počas tejto doby matka umožňovala otcovi videohovor s maloletým. Otec sa však domáhal denného styku s maloletým v mieste bydliska matky. Syna navštevoval aj počas karantény rodiny matky, odmietal si nasadiť rúško, bozkával syna na tvár. Žiadosti matky ignoroval, hoci aj on vedel, že sám bol v zahraničí, keď viezol napr. rodičov na letisko do B.. Po uvoľnení opatrení sa konalo stretnutia v meste K., otec odmietal mať rúško, dal ho dole aj synovi. Rozhodnutie o celodennom styku v sobotu a nedeľu nepovažuje matka za správne, doposiaľ bol otec s maloletým len v prítomnosti matky, medzi otcom a synom existuje aj jazyková bariéra. Matka trvá na svojej prítomnosti počas stretnutí otca s maloletým, súčasne navrhuje, aby sa konalo na verejnom priestranstve, aby sa eliminovalo vulgárne správanie otca voči matke, alebo, aby sa stretnutie realizovali v rodinnom dome v U.. Napadnuté uznesenie navrhla matka zmeniť v zmysle odvolacieho petitu.

7. Ustanovený opatrovník považuje napadnuté uznesenie za vecne správne a rešpektujúce záujem a právo mal. dieťaťa na plnohodnotný kontakt s druhým rodičom (otcom) tak, aby boli eliminované rušivé vplyvy, ktoré rodičia aj napriek verbalizovanej snahe od ukončenia svojho spolužitia nedokázali ani s odbornou pomocou odstrániť.

8. Otec argumentoval, že o maloletého sa vie postarať, matku mu od februára však v styku bráni. Prezintovaný úmysel uniesť dieťa do zahraničia je založený na lžiach matky. Matka odmieta komunikovať s otcom, preto je uzavretie dohody o časoch stretnutí s F., ťažké. Od narodenia maloletého s nim otec komunikuje po anglicky, F. rozumie aj rozpráva anglicky. Slovenčina je druhým jazykom otca, má ukončené dva slovenské jazykové kurzy, v štúdiu ďalej pokračuje. Medzi synom a otcom tak jazyková bariéra neexistuje. V súvislosti s bezpečnostnými opatreniami, otec nikdy nenavštívil maloletého počas nutnej karantény po príchode starej matky z L.. Je v záujme F. zväčšiť jeho čas s otcom, matka však vyhradí len minimum, čo stanovuje zákon. Všetkými možnými spôsobmi bojuje, aby maloletému zabránila stretávať sa s otcom. Navrhol rozšíriť stretnutia od soboty 10.00 hod. do nedele 18.00 hod. a počas týždňa od utorka 16.00 hod. do stredy 18.00 hod., resp. od stredy 16.00 hod. do štvrtka 18.00 hod., resp. od štvrtka 16.00 hod. do piatka 18.00 hod..

9. Matka v rámci odvolacej repliky, že určený styk otca s maloletým sa realizuje, ukazujú sa však nedostatky úpravy. Stretávanie zasahuje do pravidelného a zavedeného režimu spánku maloletého. Maloletý je veľmi naviazaný na matku, zvyknutý na krátku a nepravidelnú prítomnosť otca, širšej úpravy styku sa nedožaduje. Matka má obavy o to, aby otec nevzal maloletého bez jej vedomia a súhlasu do zahraničia, a to aj vzhľadom na tom, že vzťahy medzi nimi ako partnermi sa narušili. Otec sa dožaduje zmeny času styku z nepochopiteľných dôvodov, pokračuje vo vyvolávaní konfliktov pri preberaní a odovzdávaní maloletého.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ust. § 34 CSP, v spojení s ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia

pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, pričom dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

11. Odvolací súd sa oboznámil s obsahom súdneho spisu, pričom dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav veci, správne vyhodnotil potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v kontexte posúdenia najlepšieho záujmu mal. dieťaťa a vec správne právne posúdil.

12. Z odvolania matky možno vyvodit' odvolací dôvod nesprávneho, resp. neúplného zistenia skutočného stavu súdom prvej inštancie. Na podporu svojho odvolacieho návrhu matka uvádza, že otec sa agresívnym spôsobom dožaduje kontaktu s maloletým. V minulosti prebiehal styk otca s dieťaťom na verejnom priestranstve, v priestoroch detského centra S.. V čase sprísnených opatrení, vyvolaných pandemickou situáciou, stretávanie v S. nebolo ďalej možné, matka preto umožnila otcovi styk aspoň vo forme videohovoru. Osobné stretnutia boli eliminované, otec však ani v prípade ich uskutočnenia nedodržiaval preventívne opatrenia, čím maloletého ohrozoval.

13. V kontexte tejto odvolacej námietky odvolací súd uvádza, že v konaní nebolo osvedčené také nepriaznivé správanie otca voči maloletému, ktoré by malo obmedziť otca vo výkone jeho práva styku len na verejnom priestranstve a len za prítomnosti matky. V konaní možno bádať uzurpáciu si rodičovských práv zo strany matky, ktorá súčasne popiera zásadu rovnocennosti postavenia rodičov čo do výkonu ich rodičovských práv a povinností. Otec má záujem budovať vlastný citový vzťah s maloletým, čomu korešponduje záujem maloletého na budovaní citových väzieb s obidvomi rodičmi, nie len tým rezidentným.

14. Matka argumentuje, že dieťa je zvyknuté na kratší čas strávený otcom, širšieho stretávania sa samo nedožaduje. Odvolací súd spochybňuje tieto tvrdenia matky, poukazuje na ich jednostranné predstavenie matkou, ktorej záujmy na výsledku veci by mohli byť v rozpore so záujmom dieťaťa. Maloletý je vo veku troch rokov, preto len ťažko si možno predstaviť, aby rozumovo vnímal situáciu v rodine v takej miere, že bude schopný sám vyjadriť svoj názor na stretávanie s otcom. Je úlohou zodpovedného rodiča rešpektovať prirodzený záujem dieťaťa budovať si vzájomné vzťahy s obidvomi rodičmi, ktorí sú zároveň jeho najbližšími vzťahovými osobami. Tento prístup rodiča vyžaduje a) uvedomenie si dôležitosti roly druhého rodiča v živote dieťaťa, a za tým účelom b) vyvíjať aktívnu na vytváraní časového priestoru pre budovanie a rozvoj vzťahových väzieb, v tomto prípade dieťaťa s otcom. Matka je presvedčená, že otcovi v styku nebráni, má však vlastné dôvody, ktoré ju vedú k obmedzeniu rodičovských práv otca, a tieto argumentuje nasledovne.

15. Návštevy otca mali prebiehať aj v čase karantény matky, a teda aj maloletého, nariadenej z dôvodu príchodu starej matky z turnusovej práce v L.. Otec tieto tvrdenia vylučuje, podľa jeho tvrdenia rešpektoval karanténu maloletého, matka ho však obviňuje z porušenia povinnosti mať počas styku s maloletým rúško. Odvolací súd nemá v úmysle osvedčiť pravdivosť tvrdenia jedného z rodičov, prihliada však na matkino jednostranné videnie ochrany bezpečnosti maloletého, ktorý mal byť ohrozený prítomnosťou otca bez rúška. Matka totižto vedome žije v spoločnej domácnosti so starou matkou maloletého, ktorá pracuje turnusovo v zahraničí, čo je okolnosťou zvyšujúcou riziko nákazy koronavírusom, napriek tomu pripúšťa jej prítomnosť v domácnosti maloletého. Ak matka ďalej namieta, že otec nedodržiaval nariadenú karanténu, v tomto prípade je potrebné uviesť, že táto skutočnosť nebola osvedčená, na rozdiel od karantény starej matky, ktorú tvrdila sama matka, aj v tomto prípade by bol však maloletý vystavený prítomnosti otca ako osoby, ktorá bola istý čas v zahraničí, rovnako ako stará matka maloletého.

16. V ďalšom rozsahu odvolania matka zotrváva na obave z možného únosu mal. dieťaťa otcom do zahraničia. Odvolací súd už v predošlej veci starostlivosti súdu o mal. F. V. Y., vedenej pod sp. zn. 24CoP/1/2020, uviedol, že cit.:

„Matka sa obáva únosu maloletého do zahraničia otcom, domáha sa preto uloženia zákazu otcovi vycestovať s maloletým mimo územia Slovenskej republiky. V tejto súvislosti je potrebné nadviazať na konštatovanie súdu prvej inštancie o tom, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné sp. zn. 8P/161/2019 súd uložil otcovi zákaz vycestovať s maloletým mimo územia Slovenskej republiky, čo matkou vyjadrenú obavu z možného únosu dieťaťa eliminuje. Prípadné duplicitné uloženie domáhaného sa zákazu aj v prejednávanej veci postavenie matky nezmení, nakoľko pôvodne nariadené neodkladného opatrenia je právoplatné a vykonateľné.“

17. Odvolací súd zotrúva na vyslovenej úvahe, že otcovi uložený zákaz vycestovať s maloletým do zahraničia eliminuje matkine obavy, čo je ale podstatnejšie, matka neosvedčila súdu také skutočnosti, ktoré by dôvodili zmenu právneho záveru. Otec sa v riadnom konaní vo veci samej domáha striedavej osobnej starostlivosti o mal. dieťa, otázku osobnej spravodlivosti teda rieši zákonným spôsobom. Rozhodnutie o ponechaní maloletého v osobnej starostlivosti matky nie je samo osebe spôsobilé matkine obavy vyvrátiť, otec by sa totižto svojim neuváženým rozhodnutím o únose maloletého dopustil porušenia viacerých ustanovení zákona, rovnako tak súdneho rozhodnutia o uložení mu zákazu vycestovať s maloletým mimo územia Slovenskej republiky.

18. Namietaná jazyková bariéra medzi otcom a maloletým nebola v konaní osvedčená. Otec je cudzincom, jeho znalosť slovenčiny však možno usúdiť nielen z jeho tvrdení o štúdiu slovenského jazyka, ale napríklad aj zo zápisu z prípadovej konferencie (č. I. 5 a nasl. spisu) či záznamu z osobného pohovoru (č. I. 9 spisu), konané na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné (č. I. 9 spisu). Rozhovory sa viedli v slovenskom jazyku, otec riadne komunikoval, pričom v týchto listinách niet zmienky o tom, aby otec potreboval tlmočníka.

19. Odvolací návrh matky, aby bol styk otca s maloletým určený v skorších hodinách, pretože poobede zasahuje do denného režimu spánku maloletého, odporuje jej vyjadreniam v priebehu konania. Matka sama uviedla, že otcovi počas sprísnených opatrení navrhla telefonický kontakt s maloletým, v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod., dôvodiac tento čas práve denným režimom maloletým, ktorý je po poobedňajšom spánku najviac aktívny. Rozhodnutie súdu presne rešpektuje tento deklarovaný denný režim maloletého, napriek tomu matka namieta správnosť rozhodnutia súdu.

20. Matka vyžaduje priebeh styku otca s maloletým na verejných priestranstvách alebo v rodinnom dome v U.. Z obsahu spisu súd zistil konfliktnosť vzťahov medzi rodičmi, ako aj medzi otcom a širšou rodinou matky. V záujme pokojného výkonu práva styku, odvolací súd vylúčil prítomnosť matky, pričom ani nezistil dôvody jej prítomnosti. V minulom období, počas hospitalizácie matky, otec sám trávil čas s maloletým, rovnako preto tomu bude aj v tomto prípade. Miesto styku počas niekoľkých umožnených hodín určí otec sám, v konečnom dôsledku odvolací súd má sprostredkované, cez správu ustanoveného opatrovníka, preskúmané bytové pomery otca, ktoré zrejme zodpovedajú všeobecným požiadavkám maloletého.

21. Určený rozsah styku nepovažoval odvolací súd za neprimeraný, ako to namieta matka. V súčasnosti je otcovi daný priestor len v rozsahu niekoľko hodín mesačne, aby budoval svoj vzťah s maloletým, čo je podľa názoru súdu minimum, ktoré ale zodpovedá povahe neodkladného opatrenia pri osvedčení skutočného stavu. Súd učinil bezodkladný zásah do pomerov v rodine maloletého, pričom ale nie je vylúčené, že vykonané dokazovanie v rámci prebiehajúceho konania vo veci samej vyvráti terajšie úvahy súdu a styk ešte viac obmedzí.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené, nateraz niet dôvodnosti uplatnených odvolacích námietok matky. Rodičia vystupujú vo vzťahu k svojmu dieťaťu rovnocenne, pričom v odvolacom konaní neboli osvedčené také skutočnosti, pre ktoré by bolo dôvodné ďalším spôsobom obmedziť otca v rozsahu jeho práva styku s maloletým. Z tohto dôvodu odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).